

rozvrhu nejvyššího podání z exekučního prodeje nemovitosti, na níž poplatek převodní vázl, nepřikázaly jej z důvodů promlčení v přednostním pořadí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Záznamem práva zástavního pro sporný převodní poplatek, jenž se stal 26. června 1931, bylo ovšem přerušeno promlčení práva přednostního. Tříleté promlčení přednostního práva počínalo se odtud znova a končilo se 26. června 1934, tedy dávno před dražbou nemovitosti, nehledíc k tomu, že tento záznam práva zástavního byl zase vymazán dne 11. listopadu 1933. Že snad zároveň s tímto výmazem byl povolen vklad práva zástavního pro tento převodní poplatek, jest bez významu pro otázku promlčení přednostního práva, neboť vklad zástavního práva pro převodní poplatek, pro nějž již byl povolen záznam zástavního práva, není účinným prostředkem k vydobytí poplatku, jímž by se přerušilo promlčení práva přednostního (srv. rozh. sb. n. s. č. 12734.).

Čís. 14599.

Zákon čís. 240/24 Sb. z. a n.

Převedl-li peněžní ústav před vyhlášením příročí platně bianco směnku podepsanou příjemcem na třetího, nestal se tento převod práv ze směnky neplatným tím, že ústav ten připojil teprve po nařízení příročí na směnku svůj podpis jako výstavce a indosant.

(Rozh. ze dne 9. října 1935, Rv I 1704/35.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítli žalovaní, že odevzdali K.-Vereinsbank směnku jako bianco směnku vyplněnou jen adresou a směneční sumou a opatřenou jejich podpisy jako příjemců, a směnka měla sloužiti pouze jako jistota až do knihovního zajištění poskytnutého úvěru. Po tom měla býti jim vrácena. Pohledávka K.-Vereinsbank byla před převodem směnky na žalobkyni skutečně zástavním právem na realitách žalovaných zajištěna, takže směnka již nesměla býti převedena, nýbrž měla býti žalovaným vrácena. K.-Vereinsbank odevzdala k zajištění svého dluhu u Centralbank (žalobkyně) v P. tuto směnku — nevyplněnou — dne 23. ledna 1933. Pro K.-Vereinsbank bylo dne 20. března 1933 nařízeno příročí podle zákona čís. 240/24 sb. z. a n. Po nařízení příročí opatřila K.-Vereinsbank směnku, která jí byla k tomuto účelu předložena, svým podpisem jako výstavkyně a indosantka. Toto jednání odporuje zákonu čís. 240/24 sb. z. a n., vystavení a indosance směnky je neplatná a nemůže žalobkyně odvozovati proti žalovaným proto pro sebe směnečných práv. Nižší soudy zrušily směnečný platební příkaz, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolatelka připouští, že pro K.-Vereinsbank nevznikl jejím podpisem na směnce žádný směnečný závazek, má však mylně za to, že tato okolnost nepadá na váhu pro otázku, zda směnečný závazek stíhá žalované jako akcep-

tanty. Teprve podpisem K.-Vereinsbank a datováním stal se blancoakcept žalovaných směnkou, poněvadž před tím neměl všech předepsaných náležitostí směnky. Měl-li se tedy blancoakcept doplněním scházejících náležitostí státi platnou směnkou, bylo zapotřebí, aby doplnění scházejících náležitostí se stalo platně. Avšak se zřetelem na ustanovení zákona čís. 240/24 nevznikl K.-Vereinsbank z jejího podpisu jako výstavkyně a indosantky žádný směnečně právní závazek, poněvadž se jednalo o tak zvanou starou pohledávku žalující proti K.-Vereinsbank a citovaný zákon zakazuje dlužníku, jemuž bylo povoleno moratorium, aby platil aneb zajistil staré pohledávky věřitelů. K.-Vereinsbank připojila dále na blancoakcept žalovaných svůj podpis za tím účelem, aby doplněním scházejících náležitostí z něho učinila směnku a aby žalující opatřila legitimaci k uplatnění směnečných práv proti žalovaným. Poněvadž však vydání směnky aneb její indosace jest buď placením pohledávky aneb jejím zajištěním, plyne z toho, že připojení podpisu se strany K.-Vereinsbank na blancoakceptu žalovaných se přičilo zákazu vyslovenému v zákonu čís. 240/24 o nepřípustnosti placení anebo zajištění starých pohledávek. Nevznikl tedy směnečný závazek K.-Vereinsbank, a vystavení směnky (její indosace) vůbec se nestalo platně, takže žalující z tohoto neplatného právního jednání nemůže pro sebe odvozovati legitimaci k uplatnění směnečných nároků nejen proti K.-Vereinsbank, nýbrž ani proti žalovaným jako akceptantům, poněvadž jest na věc hleděti tak, jakoby směnka nebyla opatřena podpisem výstavce, resp. indosanta. Na věci nemůže nic změnit, že žalující obdržela blancoakcept žalovaných od K.-Vereinsbank již před vyhlášením moratoria a to i se zmocněním, aby jej doplnila na řádnou směnku, neboť v tomto sporu neuplatňuje žalující své nároky z pouhého blancoakceptu, nýbrž odvozuje je ze směnky, takže jest jen zkoumati, zda byly platně založeny směnečně-právní nároky žalující, kterým by bylo lze zjednatí průchod vydáním směnečného platebního příkazu. Žalující též nepřipadně poukazuje na to, že podle zmocnění, daného jí K.-Vereinsbank ještě před vyhlášením moratoria, byla oprávněna doplniti blancoakcept žalovaných potřebnými náležitostmi na směnku bez součinnosti K.-Vereinsbank, neboť tohoto svého tvrzeného oprávnění nepoužila, nýbrž naopak vyžádala si součinnosti K.-Vereinsbank, kterážto součinnost však byla v rozporu se zákazem vysloveným v zákoně čís. 240/24. Žalující nedostává se legitimace k uplatnění směnečněprávních nároků proti žalovaným jako akceptantům.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Tím, že žalovaní připojili na směnečný blanket, vyplněný pouze adresou a směnečným obnosem, svůj podpis jako příjemci, vznikl jejich směnečný závazek, který byl sice závislý na potestativní podmínce dodatečného vyplnění směnky. K.-Vereinsbank nabyla odevzdáním této směnky samostatného, neodvolatelného, zděditelného a převoditelného majetkového práva, vyplněním směnky dohotoviti platnou směnku a uplatniti práva z biancopodpisu. Odevzdala-li blanco směnku nevyplně-

nou na žalobkyni, přešlo toto právo na žalobkyni, která byla oprávněna vyplniti sama bianco směnku a uplatňovati směnečný závazek žalovaných, založený podpisem směnečného blanketu. Při vyplnění směnky byla ovšem žalobkyně vázána případnou úmluvou mezi žalovanými a K.-Vereinsbank, ježto předpis § 6 odst. 2 směnečného zákona chrání jen bezelstného věřitele, který nabytí směnky, důvěřuje jejímu vyplněnímu obsahu (rozh. čís. 11973 sb. n. s.). Zajištění své pohledávky vůči K.-Vereinsbank dosáhla žalobkyně již dne 23. ledna 1933, tudíž před povolením příročí, odevzdáním bianco směnky, ježto tím nabytí práva z bianco směnky příslušejícího K.-Vereinsbank, takže pouze žalobkyně byla oprávněna uplatňovati směnečný závazek žalovaných vyplývající z jejich biancoakceptu. Tento platný převod práv z bianco směnky nestal se neplatným tím, že K.-Vereinsbank připojila po nařízení příročí na směnku svůj podpis jako výstavkyně a indosantka. Nelze schváliti názor, že jest na směnku hleděti tak, jako by nebyla opatřena podpisem výstavce, resp. indosanta. Požadavku § 3 čís. 5 směn. zákona jest vyhověno, je-li na směnce formálně platný podpis výstavců; tomu tak jest, ježto na směnce je podpis, jenž může býti i jménem právního subjektu. Že tento podpis výstavkyně a indosantky jest materielně neplatný, jest pro směnečný závazek žalovaných nerozhodné (§ 2 směn. zák.). Žalobkyně jest také legitimována ke směneční žalobě, ježto jest k ní legitimována formálně správným indosamentem (§ 32 směn. zákona). Avšak tento indosament je materielně neplatný, ježto byl připojen na směnku za účelem převodu směnky k zajištění staré pohledávky žalobkyně vůči K.-Vereinsbank po povolení příročí (§ 5 zák. čís. 240/24 sb. z. a n., rozh. čís. 13531 sb. n. s.). Nemůže tudíž žalobkyně z tohoto materielně neplatného indosamentu vyvozovati převod směnečných práv. Avšak žalobkyně prokázala, jak již bylo vyloženo, že nabytí platně práv ze směnky již dne 23. ledna 1933, tudíž před příročím nařízeným pro K.-Vereinsbank. Žalobkyně nabytí práv ze směnky ne směnečně-právním způsobem, nýbrž obecně-právním a nabytí proto jen tolik práv, jaká měla K.-Vereinsbank, takže žalovaní mohou vůči žalobkyni uplatniti námitky, jež jim vznikly proti K.-Vereinsbank až po nabytí směnky žalobkyní. V tom směru namítli žalovaní, že podle jejich úmluvy s K.-Vereinsbank měla směnka sloužiti pouze jako jistota až do knihovního zajištění poskytnutého úvěru, že po tom měla býti jim vrácena a že pohledávka K.-Vereinsbank byla před převodem směnky na žalobkyni skutečně zástavním právem na realitách žalovaných zajištěna, takže směnka nesměla býti převedena, nýbrž měla býti žalovaným vrácena. Ježto se odvolací soud, vycházející z nesprávného právního názoru, všemi okolnostmi pro rozhodnutí sporu rozhodnými nezabývá, bylo mu uloženo nové jednání.

Čís. 14600.

K § 557 c. ř. s.

V námitce, že podpis na směnce jest nepravý, není obsažena i námitka, že směnečný závazek jest neplatný též proto, že podpisatel zemřel před datem vystavení směnky.

(Rozh. ze dne 9. října 1935, Rv I 1764/35.)